

รายงานผลโครงการอบรมพัฒนาการผลิตสื่อชุมชน
เช่น ภาพยนตร์สั้น สิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์
ระหว่างวันที่ 19 - 21 มีนาคม พ.ศ. 2564

รหัสโครงการ 64A33110กกง14W02A29
สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทสรุปผู้บริหาร

รายงานสรุปประเมินผลโครงการอบรมการผลิตสื่อชุมชน เช่น วีดิทัศน์ สิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ เพื่อชุมชน หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ได้จัดโครงการอบรมขึ้นระหว่างวันที่ 19 - 21 มีนาคม พ.ศ. 2564 ณ อุทยานแห่งชาติภูพาน จังหวัดสกลนคร

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนและตัวแทนกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ได้มีทักษะการรู้เท่าทันสื่อ และเทคนิคการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และเพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจจากการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชานิเทศศาสตร์

สรุปผลการดำเนินงานและผลประเมินโครงการอบรมการผลิตสื่อชุมชน เช่น วีดิทัศน์ สิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์เพื่อชุมชน เป็นข้อมูลในการนำไปใช้และเป็นประโยชน์ในการเรียน การสอน การวิจัย บริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และในโอกาสนี้ สาขาวิชานิเทศศาสตร์ ใคร่ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการครั้งนี้ทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ผู้รับผิดชอบโครงการ

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ประเทศไทยได้เผชิญกับวิกฤตเศรษฐกิจหลายครั้ง ทำให้รัฐบาลในแต่ละยุคสมัย ต่างก็มีแนวความคิดที่จะหาวิธีทำให้ประเทศสามารถกำหนดยุทธศาสตร์ของประเทศ ให้มีความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้น สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก รัฐบาลไทยที่ผ่านๆ มาจึงกำหนดกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจ โดยมองภาพของเศรษฐกิจอย่างเป็นระบบ และมีเป้าหมายที่จะรักษาไว้ซึ่งการเติบโตของเศรษฐกิจอย่างมีคุณภาพและเสถียรภาพ เน้นความสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจระดับฐานราก และการสร้างความเชื่อมโยงเศรษฐกิจ ภายในในประเทศกับเศรษฐกิจโลก อย่างรู้เท่าทันภายในระบบเศรษฐกิจแบบเสรี ด้วยความเชื่อมั่นว่า สังคมไทยยังมีศักยภาพ และสามารถพัฒนาขึ้นมาได้ รัฐบาลจึงหาทางที่จะสร้างรายได้ให้กับประชาชน และประเทศชาติ ทั้งนี้ต้องหาทางเปลี่ยนมุมมองในชุมชนให้เห็นว่าสิ่งที่ตนมีอยู่นั้น คือทรัพย์สินที่มี ราคาสามารถเพิ่มรายได้ หากรู้จักการจัดการกับทรัพย์สินนั้นอย่างชาญ

ปัจจุบันสื่อทุกแขนงนับว่ามีอิทธิพลต่อผู้บริโภค โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนในวัยเรียน ซึ่งเป็นวัยที่จะสามารถถูกชักจูงให้หลงผิดได้ง่าย อีกทั้งเทคโนโลยีในการบริโภคสื่อก็ยังสามารถที่จะง่ายต่อการเข้าถึง หากเยาวชนเลือกรับสื่อที่ไม่ดีหรือไม่ดีประโยชน์ อาจทำให้หลงผิด และมีค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์ตามมา หากเยาวชนมีแบบอย่างสื่อที่ดี ก็จะสามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณธรรม และค่านิยมพื้นฐานของเยาวชน

ดังนั้นทางหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิตได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของสื่อในยุคดิจิทัล จึงได้บูรณาการพันธกิจของมหาวิทยาลัยกับรายวิชาการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นในหัวข้อ “การสร้างสรรคสื่อเพื่อการสื่อสาร” โดยให้ผู้เข้าร่วมโครงการ ได้วิเคราะห์สถานการณ์ในปัจจุบันของท้องถิ่นเพื่อนำมาวางแผนผลิตสื่อด้วยตนเอง ตามแนวคิดการสร้างสรรคสื่อเพื่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี และส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มีภายในชุมชน เพื่อนำไปเผยแพร่ และเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับชุมชน นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกทักษะด้านการเข้าถึง เข้าใจ และการเข้าร่วมสร้างสรรคสื่อ ก่อให้เกิดการพัฒนาความสามารถ ทั้งในด้านสติปัญญา ความคิด และประสบการณ์ด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม สำหรับเด็กและเยาวชนในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้รู้เท่าทันสื่อในปัจจุบัน และการผลิตสื่อในรูปแบบต่าง ๆ
2. เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และทักษะการใช้สื่อเพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น
3. เพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจจากการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชานิเทศศาสตร์

ระยะเวลา วัน เวลา สถานที่ดำเนินการ

ดำเนินกิจกรรมระหว่างวันที่ 19 - 21 มีนาคม พ.ศ. 2564 ณ อุทยานแห่งชาติภูพาน จังหวัดสกลนคร

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	เป้าหมายจำแนกตามกลุ่มเป้าหมาย
1) จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ	จำนวนคน 130 คน
2) ความรู้ความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมาย	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 95
3) ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
4) การนำความรู้ไปใช้ของกลุ่มเป้าหมาย	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

การดำเนินโครงการ

บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

- บรรลุ
 ไม่บรรลุ เนื่องจาก.....

บรรลุตามเป้าหมายของโครงการ

- บรรลุ
 ไม่บรรลุ เนื่องจาก.....

**บทที่ 2
วิธีดำเนินการ**

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งสิ้น 130 คน ประกอบด้วย

- นักศึกษาสาขาวิชานิเทศศาสตร์ จำนวน 30 คน
- นักเรียน/ตัวแทนกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน 100 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมอบรมโครงการอบรมการผลิตสื่อชุมชน เช่น วีดิทัศน์ สิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์เพื่อชุมชน หลักสูตรนิเทศศาสตร์บัณฑิต แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมอบรม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

วิธีการเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมอบรมโครงการอบรมการผลิตสื่อชุมชน เช่น วีดิทัศน์ สิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์เพื่อชุมชน หลักสูตรนิเทศศาสตร์บัณฑิต ได้สร้างแบบสอบถามขึ้นจำนวน 1 ฉบับ จากนั้นได้มอบหมายให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องแจกแบบประเมินแก่ผู้เข้าร่วมโครงการเชิงปฏิบัติการ และเก็บแบบประเมินกลับคืนในวันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2564

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การแจกแจงความถี่ (f) และร้อยละ
2. การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การหาค่าเฉลี่ย \bar{X} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.
3. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา สรุปประเด็นและนำเสนอข้อมูลด้วยความเรียง

บทที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการดำเนินงานโครงการอบรมการผลิตสื่อชุมชน เช่น วีดิทัศน์ สิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์เพื่อชุมชน หลักสูตรนิเทศศาสตร์บัณฑิต สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ชาย	57	43.84

หญิง	73	56.15
รวม	130	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 56.15 รองลงมาคือ เพศชาย จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 43.84 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจจากการเข้าอบรม

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ประเมินโครงการและวิทยากร			
1.ความน่าสนใจของโครงการ	4.08	0.82	มาก
2 เนื้อหาสาระของโครงการที่เข้าอบรม	4.36	0.61	มาก
3 วิทยากรถ่ายทอดความรู้ได้ชัดเจนตรงเนื้อหา	4.41	0.62	มาก
4 ความเหมาะสมของสถานที่และอุปกรณ์	4.30	0.67	มาก
5 ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการบรรยาย	4.39	0.63	มาก
6 ความเหมาะสมระยะเวลาในการบรรยาย	4.27	0.67	มาก
7 บรรยากาศในการประชุมมีความเหมาะสม	4.33	0.64	มาก
8 การอบรมเป็นลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้	4.29	0.70	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
9 การอบรมได้ผลลัพธ์ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	4.37	0.70	มาก
10 วิทยากรตอบข้อซักถามได้กระจ่างและชัดเจน	4.12	0.81	มาก
11 การประชาสัมพันธ์ล่วงหน้ามีความเหมาะสม	3.97	0.79	มาก
12 สถานที่จัดอบรมมีความเหมาะสม	4.02	0.83	มาก
13 อาหาร อาหารว่างและเครื่องดื่มเพียงพอ และเหมาะสม	4.19	0.72	มาก
2. ประเมินผู้เข้าร่วมกิจกรรม			
14. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ	4.27	0.71	มาก
15. การนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพและการศึกษา	4.29	0.69	มาก
รวม	4.24	0.70	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการอบรมการผลิตสื่อชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจวิทยากรถ่ายทอดความรู้ได้ชัดเจนตรงเนื้อหาอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 รองลงมาคือ ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการบรรยาย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 การอบรมได้ผลลัพธ์ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 เนื้อหาสาระของโครงการที่เข้าอบรม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 บรรยากาศในการประชุม

มีความเหมาะสม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ความเหมาะสมของสถานที่และอุปกรณ์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 การอบรมเป็นลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้ และการนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพและการศึกษา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ความเหมาะสมระยะเวลาในการบรรยายส่งผลต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 อาหาร อาหารว่างและเครื่องดื่มเพียงพอ และเหมาะสม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 วิทยากรตอบข้อซักถามได้กระจ่างและชัดเจน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ความน่าสนใจของโครงการ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 สถานที่จัดอบรมมีความเหมาะสม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 และน้อยที่สุดคือ การประชาสัมพันธ์ล่วงหน้ามีความเหมาะสม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 ตามลำดับ

บทที่ 4

สรุปผลการดำเนินการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้เข้าร่วมอบรมส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง รองลงมาคือ เพศชาย มีความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการอบรมการผลิตสื่อชุมชน เช่น วิทยุทัศน์ สิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์เพื่อชุมชน หลักสูตรนิเทศศาสตร์บัณฑิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจวิทยากรถ่ายทอดความรู้ได้ชัดเจนตรงเนื้อหาอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการบรรยาย การอบรมได้ผลลัพธ์ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เนื้อหาสาระของโครงการที่เข้าอบรม บรรยากาศในการประชุมมีความเหมาะสม ความเหมาะสมของสถานที่และอุปกรณ์ การอบรมเป็นลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้ และการนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพและการศึกษา ความเหมาะสมระยะเวลาในการบรรยายส่งผลต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ อาหาร อาหารว่างและเครื่องดื่มเพียงพอ และเหมาะสม วิทยากรตอบข้อซักถามได้กระจ่างและชัดเจน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ความน่าสนใจของโครงการ สถานที่จัดอบรมมีความเหมาะสม และน้อยที่สุดคือ การประชาสัมพันธ์ล่วงหน้ามีความเหมาะสม ตามลำดับ

สรุปผลการดำเนินงาน

จากการดำเนินงานโครงการอบรมการผลิตสื่อชุมชน เช่น วิทยุทัศน์ สิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์เพื่อชุมชน หลักสูตรนิเทศศาสตร์บัณฑิต ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความเข้าใจในเรื่องของการรู้เท่าทันสื่อ ตระหนักถึงความสำคัญของการนำเรื่องของการรู้เท่าทันสื่อไปใช้ในชีวิตประจำวัน และจากการดำเนินกิจกรรม ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถพัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ และวิพากษ์ข่าวสารที่ปรากฏอยู่บนสื่อออนไลน์

สามารถแยกแยะข่าวปลอม ข่าวไร้คุณภาพ และข่าวจริงบนสื่อออนไลน์ได้ นอกจากนี้ยังมีการวางแผนในการผลิตและสร้างสรรค์สื่ออย่างมีจริยธรรม จากประเด็นดังกล่าวสามารถสรุปตามกรอบแนวคิดได้ดังนี้

1. สามารถรับรู้และเข้าใจเนื้อหาของสื่อประเภทต่าง ๆ ได้ พร้อมทั้งทำความเข้าใจความหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถเข้าถึงสื่อได้อย่างหลากหลาย และสามารถคัดกรองข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้

2. สามารถวิเคราะห์เนื้อหาข่าวว่า ส่งผลกระทบต่อผู้รับสารในสังคมนั้น ๆ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เปรียบเทียบ การทำความเข้าใจเนื้อหาข่าวที่ปรากฏอยู่บนสื่อประเภทต่าง ๆ เช่น การตีความเนื้อหาข่าว การเปรียบเทียบหาความแตกต่าง ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น โดยใช้เหตุและผลเป็นพื้นฐานของการสร้างสรรค์และตีความหมายของข่าวสาร

3. สามารถวิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อสังคมส่วนรวม นำสิ่งที่เกิดขึ้นร้องเรียนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การร้องเรียนโฆษณาที่เกินจริง ร้องเรียนเนื้อหาที่มีผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมยังได้เสนอแนะควรส่งเสริมรูปแบบรายการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาดูอย่างจริงจัง เพื่อให้ผู้ผลิตได้ตระหนักถึงความสำคัญของสังคม

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ

จากการดำเนินกิจกรรม ผู้เข้าร่วมโครงการได้เสนอแนะดังนี้

1. ควรมีการส่งเสริมกิจกรรมการรู้เท่าทันสื่อต่อคนในสังคมทุกระดับชั้นอย่างจริงจัง
2. ควรมีการตรวจสอบเนื้อหาข่าวสารก่อนนำเสนอสู่ผู้รับสาร
3. ควรมีการออกแบบ การผลิต การสร้างสรรค์สื่อ ทั้งเพื่อความบันเทิง การเรียนรู้ การแก้ปัญหา และขับเคลื่อนเปลี่ยนแปลงทางสังคมในฐานะพลเมืองที่ดี

ปัญหาอุปสรรค

- เนื่องจากสถานการณ์โควิด 19 ทำให้ไม่สามารถดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนดไว้ได้

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจัดโครงการเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ให้กับผู้เข้าร่วมโครงการ
2. ในการจัดอบรมครั้งต่อไปควรเพิ่มระยะเวลาในการฝึกอบรม

ภาคผนวก

ภาพกิจกรรม

